

I *Одговори на питања понуђача у поступку јавне набавке услуга – осигурање*
(шифра: ОП-У-1/2018)

1. Питање: У законском року истичемо приговор у вези са условом за учешће у поступку јавне набавке ОП-У-1/2018, на страни 19. Конкурсне документације, којом је Наручилац одредио додатне услове у погледу испуњавања пословног капацитета за учешће у поступку јавне набавке и то: да је разлика између расположиве и захтеване маргине солвентности понуђача за неживотна осигурања/ реосигурање на дан 31. децембар 2016. године, најмање 900.000.000,00 динара. С тим у вези, истичемо да такав додатни услов није у логичкој вези са конкретном јавном набавком, односно да захтевана разлика није гаранција да ће у конкретној јавној набавци понуђач квалитетно извршити услугу осигурања која је предмет јавне набавке. Чланом 120. став 1. Закона о осигурању је прописано да маргина солвентности друштва за осигурање одговара укупној активи умањеној за нематеријална улагања, активна временска разграничења, губитак, обавезе и за преносне позиције. Чланом 122. Закона о осигурању је прописано да је друштво за осигурање дужно да у свом пословању обезбеди да маргина солвентности увек буде у висини утврђеној на начин који пропише Народна банка Србије. Дакле, имајући у виду да је посебним законским одредбама регулисано постојање маргине солвентности и прописаној висини, да поменути закон није прописано колика разлика мора постојати између расположиве и захтеване маргине солвентности, Наручилац није указао на аргументе који указују на потребу реализације предметне јавне набавке са овако дефинисаним финансијским капацитетом. У прилог овим тврдњама прилажемо Решење Републичке комисије за заштиту права, број 4-00-617/2017 којим је наведени услов оспорен са становишта одредби члана 76. став 2. Закона о јавним набавкама. Из напред наведених разлога, заинтересовани понуђач предлаже Наручиоцу да наведени услов пословног капацитета укине, у противном, понуђач ће бити принуђен да своја права оствари кроз Захтев за заштиту права код Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки.

1. Одговор: Чланом 76. став 2. Закона о јавним набавкама прописано је да Наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. С обзиром да је у конкретном случају у питању осигурање имовине, моторних возила и запослених Града Новог Сада, као другог по величини града у Републици Србији, као и на вредност саме набавке, а нарочито узевши у обзир потенцијалне суме осигурања, Наручилац је одредио додатне услове на начин превиђен Конкурсном документацијом. Адекватност капитала у смислу разлике расположиве и захтеване маргине солвентности је у групи Carmel(C4) показатеља који представљају критеријуме за квантитативно праћење и анализу финансијске стабилности друштва за осигурање сачињени по узору на методологију ММФ, и она је један од кључних показатеља стабилности друштва за осигурање обзиром да је функција капитала и да апсорбује ризике који могу да настану у вези са пословањем. Гарантна резерва – расположива маргина солвентности, као један од елемената за обрачун адекватности капитала је законом успостављена категорија у циљу обезбеђења гаранције трајног извршавања преузетих обавеза по основу осигурања и она мора бити већа од маргине солвентности. Шта је чини и како се формира такође је прописано Законом о осигурању.

Обавеза сваког друштва за осигурање је и да обезбеди прописану маргину солвентности из слободне сопствене имовине која ће бити гарант да ће се обавезе друштва на исплату осигуране суме и накнаде штете осигураницима бити извршене и када се нађу у финансијским тешкоћама. Слободна сопствена имовина се не формира из премије осигурања, већ из основног капитала, резерви из добити, резерви и др. Сходно наведеном, што је већа номинална разлика између гарантне резерве, односно расположиве маргине солвентности и маргине солвентности, утолико је друштво солвентније и стабилније, односно сигурност друштва је већа. Растом друштва расте и ниво маргине солвентности, а тиме и захтевани минимални износ гарантних резерви. Већи распон између показатеља у сваком случају указује на солвентније друштво за осигурање, за разлику од друштава која задовољавају законску форму у погледу висине показатеља, а солвентност је на минимуму. Додатни услови се и постављају увек преко законских минимума, јер да осигуравајуће друштво не испуњава минимум превиђен законом, исто не би могло ни да послује на тржишту. Наведени додатни услов представља показатељ адекватности капитала друштва и служи за оцену бонитета друштва. Сва друштва која поседују дозволу за рад НБС испуњавају лимите који су прописани, што не значи да ће тако бити и наредних 12 месеци и што не значи да ће такво друштво моћи да реализује обавезе према Наручиоцу, с обзиром на укупну вредност имовине, моторних возила и број запослених, односно суме осигурања за настанак осигураног случаја. Захтевана маргина солвентности се одређује посебно за свако осигуравајуће друштво и може бити врло ниска, у зависности од осталих финансијских показатеља, и такво осигуравајуће друштво може испуњавати обавезе у обиму у којем их је до тренутка формирања вредности маргине вршило, али то не значи да може испунити обавезе према великим осигураницима. Наручилац осигурава имовину у виду грађевинских објеката и опреме близу 1.100.000.000,00 динара, моторна возила вредности преко 100.000.000,00 динара и 1329 запослених, где је укупна процена потенцијалне суме осигурања приближно 4.800.000.000,00 динара, не рачунајући обавезно осигурање моторних возила. Нарочито узевши у обзир природу наведене имовине, тј. да се ради о јавној својини, Наручилац је у обавези да добије највећу вредност за новац којим располаже за ове намене, тј. да осигура имовину, моторна возила и запослене код осигуравајућег друштва које има адекватан капитал да на време и у реалном износу исплати штету коју Наручилац претрпи. Поред тога, Законом о јавним набавкама и конкурсном документацијом је остављена могућност понуђачима који не испуњавају неки од постављених додатних услова, да исти испуне кроз институт заједничке понуде, у ком случају је интерес Наручиоца подједнако заштићен. Из тог разлога Наручилац сматра да је опредељни износ разлике између расположиве и захтеване маргине солвентности у износу 900.000.000 динара, одговара вредности имовине и да је у директној вези са конкретном јавном набавком.